

Yeni Bir Destinasyon Olan Salda Gölü İle İlgili İnternet Haberleri Üzerine Bir İçerik Analizi

A Content Analysis of Internet News About Lake Salda as a New Destination

Dilek Hale AYBAR*
Ebru İÇİGEN**

Öz: Bu çalışmada, son dönemde yeni bir destinasyon olarak ilgi gören Salda Gölü ile ilgili internet haber portalında yayınlanan haberler içerik analizi ile incelenmektedir. Çalışmada, Göller Yöresi içinde önemli bir yeri olan Burdur ilinin turizm çekiciliklerinden Salda Gölü ile ilgili çıkan haberlerde içerik analizi yöntemi kullanılarak hangi konulara ağırlık verildiğinin çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda araştırmanın evreni olan; haberler.com adlı internet haber portalından edinilen, 22 Ocak 2013 ile 21 Mart 2019 tarihleri arasında yayınlanan toplam 12.424 haber incelenmiştir. Salda Gölü ile ilgili olmayan ve tekrarlanan haberler elendikten sonra, örneklem olarak alınan 781 haberin başlığı, konusu ve paylaşıldığı tarih aralıklarına göre sınıflandırılarak içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda; Salda Gölü'nün ve Salda Kayak Merkezi'nin tanıtılması, sporcuların ve sanatçıların ilgisi, ulusal otoritelerin ziyaretleri ve yatırım teşvikleri, çevre tahribatı, "Millet Bahçesi Projesi" ön plana çıkmaktadır. Öne çıkan diğer konular sosyal medyada yer bulan Salda Gölü'nün rengi, eşsiz doğası ve beraberinde gelen yerli yabancı turistlerin akın etmesi ile kontrolsüz bir büyüme içine girmiş olmasıdır. Bu çalışma ile birlikte Salda Gölü ile ilgili araştırmaların farklı disiplinlerde ele alınarak, araştırma alanı ile ilgili farkındalığın artırılması ve ayrıca turizm, coğrafya ve turizm coğrafyası gibi alanlara katkı sağlaması hedeflenmiştir.

Anahtar sözcükler: Salda Gölü, İnternet Haber Portalı, Turizm, Kırsal Turizm, Turizm Coğrafyası

Abstract: Within this research, content analysis of online news about Lake Salda, which is considered one of the emerging tourist destination in Turkey, was conducted. In one of the most important provinces of the Lakes Region – Burdur, Lake Salda is recognized as a place of significant tourism potential. Therefore, the aim of the current study was to discover what are the most covered topics relating to Lake Salda by using content analysis. In this context, 12,424 online news items, published between the 22nd of January 2013 and the 21st of March 2019, on haberler.com internet news portal, were examined. After the elimination of unrelated and repetitive news about Lake Salda, titles, issues and date ranges of 781 news items were taxonomically studied via content analysis. Results showed that topics such as the promotion of Lake Salda and the Salda Ski Center, the special interests of sports persons and artists to this region, visits of national authorities, investment incentives, ecocide and the "National Garden Project" came into prominence. Other featured topics concern colour, the unique environment of the Lake, the swarming of domestic and international tourists and uncontrolled growth. This study aimed at increasing the awareness of this touristic site and to contribute to the fields of tourism, geography and/or tourism geography.

Keywords: Lake Salda, Internet News Portal, Tourism, Rural Tourism, Tourism Geography

* Öğr. Gör., Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Antalya, dilekaybar@akdeniz.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1335-3601>

** Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü., Antalya, ebrutarcan@akdeniz.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0001-8765-7686>

Giriş

Turizm yapısı gereği ekonomik, çevresel, sosyo-kültürel faktörler olmak üzere farklı faktörler üzerine şekillenmektedir. Özellikle çevresel faktörlerin üzerinde şekillenen ekonomik bir sektör olması (Christaller 1963, 96) nedeniyle, çevre ile turizm arasında yaşamsal bir ilişki bulunmaktadır (Soykan 2002). Bu nedenle turist destinasyonu alanındaki çalışmalarda öne çıkan önemli göstergeler arasında çevresel koşullar, doğal ve kültürel çekicilikler, iklim gibi destinasyona özgü coğrafi koşullar yer almaktadır. Dünyanın farklı coğrafi alanlarında yer alan doğal güzellikler, tarihi varlıklar gibi farklılıklar insanların dikkatini çekmekte; sürekli olarak yeni sahiller, yeni tenha yerler keşfedilmekte ve böylece daha fazla yeni turizm alanları açılmaktadır (Christaller 1963, 104). Böyle bir durumda, doğal ortamın dengesini bozacak kadar kendi çıkarı doğrultusunda hareket edebilen insan (Özçağlar 2014, 2) ve turizm faaliyetlerinin insan-çevre ilişkileri üzerindeki sonuçları, biyoçeşitlilik, turizm ve sürdürülebilir geçim kaynağı arasındaki bağlantıların yönetiminde sorun (Cohen & Cohen 2012) olarak ortaya çıkmaktadır.

Kırsalda yapılan turizm faaliyetlerinin doğal kaynaklara daha bağımlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, özellikle kırsal turizm faaliyetlerinde emisyonların azaltılması, yerel hava kirliliği problemleri, adil su kullanımı, habitat restorasyonu ve biyoçeşitliliğin korunması ve diğer yaşam kalitesi girişimleri gibi destinasyon seviyesindeki konuların detaylı şekilde ele alınması gerekmektedir (Cohen & Cohen 2012). Destinasyonun sahip olduğu doğal kaynakların uzun vadede etkili yönetilmesi, o destinasyon için rekabet avantajı sağlamaktadır (Wong 2017). Bu nedenle ülkelerin ekonomik gelişimi ve toplum refahının artırılabilmesi için uygulanan rekabetçi politikaların çevre ile uyumlu ve sürdürülebilir olması oldukça önem arz etmektedir (Bilgiçli & Altınkaynak 2016).

1970'lerin başından itibaren turizm araştırmalarında tekrarlanan, destinasyonlar ve özellikle de turistik yerlerdeki “kalabalıklık” (Oklevik *et al.* 2019), o yere olan talebin yerin taşıma kapasitesinden daha fazla olması ile ilişkilidir. Özellikle 21. yüzyılın başlarından itibaren, insanların tüketim alışkanlıklarının sürekli olarak artış göstermesinin (Gül *et al.* 2018) bir sonucu olarak yeni turist destinasyonların oluşması ve/veya hali hazırda turizm faaliyetlerinin yapıldığı yerlerde hareketliliğin artması söz konusudur. Bu artış eğiliminde, sosyal ağların ve değerlendirme platformlarının (youtube, tripadvisor gibi) insanların fikir alışverişinde bulunma ve talebi etkileme konusundaki küresel etkisi de (Oklevik *et al.* 2019) rol oynamaktadır. İnternetin ve web 2.0 teknolojisinin gelişimi ile insanların sosyalleşme, iletişim kurma ve bilgi arama şekilleri değişmiş ve bu durum insanların haberlere erişimini de etkilemiştir (Ahmad & Buyong 2017).

Bu çalışmada son dönemde sosyal ağlarda yeni bir destinasyon olarak yer alan Salda Gölü ile ilgili çevrimiçi haber portalında yayınlanan haberler incelenmektedir. Haberlerin içerik analizi yapıldıktan sonra, bulgulara dayanarak Salda Gölü'nün ve çevresinin turist destinasyonu olarak sürdürülebilir şekilde geliştirilmesi için öneriler sunulmaktadır.

Turizm Destinasyonu ve Sürdürülebilirlik

İlgili yazın incelendiğinde turizm destinasyonu kavramının birçok tanımı ile karşılaşılmaktadır. Dünya Turizm Örgütü turizm destinasyonunu “bir ziyaretçinin bir gece geçirebileceği idari ve / veya analitik sınırları olan veya olmayan fiziksel bir alandır. Ürünleri ve hizmetleri ile turizm değer zinciri ve turizm analizinin temel birimlerindeki etkinlik ve deneyimleri içeren kümedir (ortak-yerleşimdir)” olarak tanımlamıştır (Turizm ve Rekabet Komitesi Raporu, <http://cf.cdn.unwto.org>).

Günümüzde dünya nüfusunun yaklaşık onda biri uluslararası seyahat hareketlerine katılmaktadır. Ancak küresel çapta turizm faaliyetleri farklı hızlarda büyümektedir. Bunun nedenleri olarak, turizmin yıl içindeki dağılışı ve süresi, destinasyonun coğrafi koşulları, turistik ürünün türü, turizm politikası, dünya genelinde yaşanan olaylar (terör olayları, savaş doğal afetler vb)

sıralanabilir. Belirli aylara ve/veya mevsime sıkışan turizm faaliyetleri çevresel ve sosyo-kültürel sorunlara yol açmakla beraber; turizm faaliyetlerinin yapılmadığı süre içinde işsizliğin artması, gelir ve karlılığın azalması, yatırımların sınırlı olması, kaynakların atıl kalması gibi nedenlerle ekonomik beklentiler yerine getirilememektedir (Albeni & Ongun 2005).

Destinasyonun bulunduğu coğrafi koşullar, o destinasyonun çekiciliğini ve önemini belirleyen önemli bir unsurdur. Bir yerin fiziksel, kültürel ve doğal çevresi sayesinde sahip olduğu benzersiz kombinasyon, yani “turistik terroir” (Hall *et al.* 2003,34), ziyaretçilerin farklı ve benzersiz bir deneyim yaşamalarını sağlaması nedeniyle, destinasyon rekabeti için önemli bir faktör haline gelmiştir (Cracolici & Nijkamp 2009). Destinasyonun sahip olduğu özelliklere bağlı olarak doğal ve/veya yapay turistik ürünler ortaya çıkmaktadır (Chi & Qu 2009). Bu ürünler eğlence turizmi, kırsal turizm, göl turizmi, yayla turizmi, kayak turizmi, kültürel turizm, kış turizmi, safari, su altı dalışı, doğa yürüyüşleri, bisiklet turları, çiftliklerin kullanımı, gastronomi gibi sıralanabilir (Emekli 2006). Destinasyonun bulunduğu siyasi alandaki yönetsel uygulamalar ve politikalar, o destinasyondaki turizm arzını ve talebini şekillendirmektedir (Akış Roney, 143-171).

Turizm, yerel toplumun ekonomik ve sosyal açıdan faydalanabilmesi ve çevrenin korunmasında farkındalığın ve desteğin artırılması için ayrıcalıklı bir pozisyona sahiptir (UNEP & WTO 2005). Genellikle konaklama, ulaşım, diğer hizmetler ve altyapı gibi çeşitli bileşenleri içeren bir sistem olarak tanımlanan destinasyonun gelişmesi konusu, öncelikli olarak coğrafi / fiziksel genişleme (örneğin turistik tesislerin artırılması) şeklinde ele alınmaktadır. Ancak, destinasyonun gelişmesi konusunda insanların tutumları ve değerleri bakımından da (örneğin ağlar ve bunların destinasyonun kalkınmasına katkısı) ele alınması önemlidir (Tinsley & Lynch 2001). Bu nedenle turizm destinasyonun sürdürülebilir şekilde yönetilmesi (planlanması, tanıtımı, geliştirilmesi, devamlılığı) için sosyal – ekonomik – ekolojik tarafların ve onların birleştiği alanların birbirleriyle uyum içinde olması (Liu 2003) gerekmektedir (Fig. 1)

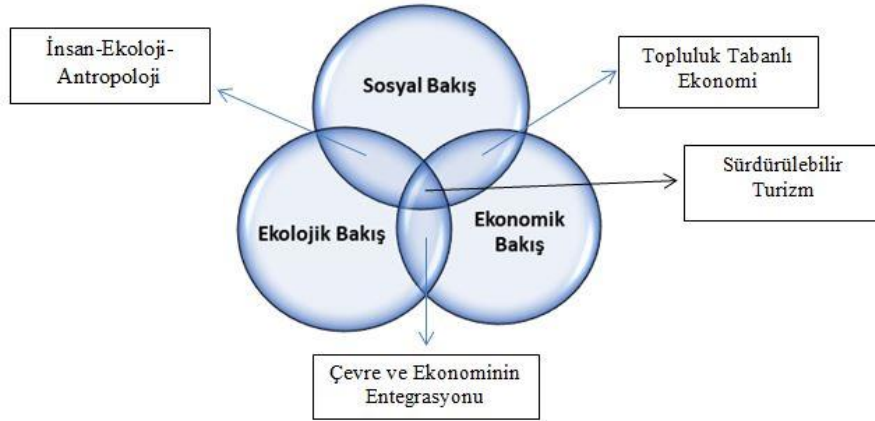

Fig. 1. Sürdürülebilir Turizm Etkileşimi (Wight 1998. Akt. Kapan 2016, 701)

Uluslararası turist sayısının hızlı büyümesi ve kitle turizmi bölgelerin özgün yapısının bozulmasına, havanın-doğanın tahribatına, gürültü kirliliğine yol açarak; bölgenin çekici unsurlarının yok olmasına ve dolayısıyla bölgeye olan talebin giderek azalmasına neden olmaktadır (Akış Roney, 20). Bu nedenle, kompleks bir sistem ve kıt olan doğal kaynakların yönetilmesinde toplum-yönetim-sivil toplum-turizm bileşenlerinin birbirleriyle olan network ilişkisi, sürdürülebilir yönetim algıları, doğal kaynaklara ilişkin yönetim konuları, planlama ve yönetim süreçleri, sürdürülebilir turizm gelişimi çıktıları gibi elementlerin oluşturduğu iş birliği ve/veya müdahale ölçümleri göz önünde bulundurulmalıdır (McDonald 2009). Bu bağlamda Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO), büyümeye ilişkin uygulanacak sürdürülebilir gelişme ve

yönetimi konusunda alarm vermiştir. Akabinde,2017 yılında Londra’da UNWTO ortaklığında yapılan “Dünya Seyahat Pazarı “Bakanlar Zirvesi””nde “Aşırı turizm: büyüme düşman değil, nasıl yönetildiğidir” başlığı altında odak konuları belirlenmiştir (Oklevik *et al.* 2019; www2.unwto.org).

Salda Gölü’nün Genel Coğrafi Özellikleri ve Turizm Arz Potansiyeli

Ülkemizin henüz tam keşfedilmemiş kıymetli illerinden biri olan (hometurkey.com) Burdur iline 60 km, bağlı olduğu Yeşilova ilçesine 4 km mesafede bulunan Salda Gölü, Türkiye’nin önemli sulak alanlarından biridir. 1989 ve 1992 yıllarında I. derece, bazı mahalleleri II. derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmiş olan (Ongun *et al.* 2016, 80-81) Salda Gölü, 2006/11033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı olarak 19 Ekim 2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazete ile turizm merkezi ilan edilmiştir (https://burdur.ktb.gov.tr/). 295,63 km² alan içinde, yaklaşık 6.8 km. eninde, 9.2 km. uzunluğunda bir tektonik çukurun üzerine yerleşmiş kapalı bir havza içerisinde yer alan Salda Gölü’nün etrafı ormanlık ve kayalık araziler ile küçük alüvyal ovalarla çevrilidir (tvk.csb.gov.tr). Az tuzlu, yüksek alkalın değerine ve oligotrofik özelliğe sahip olan Salda Gölü, yaklaşık 184 metre derinliği ile Türkiye'nin en derin gölü olup; ayrıca “Dünyada Mars gezegeninin yüzey özelliklerini taşıyan iki bölgeden biri” dir (http://bolge6.ormansu.gov.tr). Göl kenarında bulunan beyaz taşlar Mars’taki Juventae Chasma kanyonundaki beyaz taşların orijiniyle benzerlik göstermektedir (Russel *et al.* 1999, 869). Kapalı havza gölü olması (gölden akarsu çıkışı bulunmaması) nedeniyle gölün su seviyesi ve alanı, yıllara ve mevsimlere göre, yağışlara ve gölü besleyen akarsular üzerine yapılan barajların tuttıkları su hacmine bağlı olarak değişiklikler göstermektedir. Salda Gölü’nün tüm alt havzasının yaklaşık %78’ini oluşturan sulak alanlar, orman alanları ve dağ bozkır alanları hazine arazileri içerisinde; yaklaşık %20’sini oluşturan sulu ve kuru tarım alanları yerleşim alanlarının dışında kalan özel şahıs arazilerinde yer almaktadır (www.dogaderneği.org). Ayrıca Salda Gölü ve çevresinde zengin flora ve faunanın oluşturduğu ekosistemler bulunmaktadır (tvk.csb.gov.tr).

Fig. 5. Burdur İli Haritası İçerisinde Salda Gölü’nün Yeri (Sarı ve Aybar 2019, 206)

Salda Gölü’nün “Önemli Doğa Alanı” olma özelliğinin yanı sıra “Önemli Tatlısu Alanı” olma özelliğine de sahiptir. Farklı özellikleri olması nedeniyle Salda Gölü’nün korunması ve yönetiminde sorumlu kurumlar ve alanlar şu şekilde sıralanmaktadır (www.dogaderneği.org);

- Gölün güney kısmında 120 dönümlük bir alanda bulunan Salda Gölü Tabiat Parkı–Orman ve Su İşleri Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, Burdur Şube Müdürlüğü,

- Birinci derece doğal sit alanı olan sulak alanı – Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Burdur İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü,
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olarak belirlenen Gölün güney kıyıları– Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Gölün güneybatısında kalan alan ise Düden Koruma Alanı statüsündedir.

Salda Gölü ve çevresinde ziyaret edilen ve resmi ziyaretçi kaydı tutulan alanlar Beyaz Adalar, Salda Gölü Tabiat Parkı, Salda Gölü Belediye ve Doğanbaba Plajı'dır. Bu alanlara ulaşım için yollar düzgün; konaklama için tek otel ve halk plajındaki bungalov ve çadırlar bulunmakta; yiyecek – içecek olarak Sultanpınarı Restoranı ile otel ve halk plajı restoranları vardır. Rekreatif faaliyetler olarak piknik, kayak, kuş gözlemciliği, foto safari, avcılık, kayak, su altı dalma ve dahası mevcuttur (Kapan 2016). 2017 yılına kadar çoğunlukla yerel halk ve yakın çevrede ikamet edenler tarafından günübirlik ve çadır kampı şeklinde ziyaretlere ev sahipliği yapan Salda Gölü'nün 2018 ve 2019 yıllarındaki ziyaretçi sayısı Tablo 1'de gösterilmiştir (<https://burdur.ktb.gov.tr>).

Tablo 1. Salda Gölü Ziyaretçi İstatistikleri

	2018 Tüm Yıl	2018 İlk 6 Ay	2019 İlk 6 Ay	2018/2019 Oranı (İlk 6 Ay)
Beyaz Adalar	292.00	-	338.000	
Salda Gölü Tabiat Parkı	97.730	15.225	25.504	+%67,5
Salda Gölü Belediye ve Doğanbaba Plajı	300.000	-	34.935	
Genel Toplam	689.730	-	398.439	

Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu çalışmada yeni bir destinasyon olarak ön plana çıkan Salda Gölü ile ilgili internet haber portalında yayınlanan haberler ve bu haberlerde yer alan unsurların incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizinin genelden (teoriden) özele (gerçeklere) doğru hareket eden bir yaklaşım olması, kendi sınıfındaki diğer yöntemlerden ayrılmasının en temel unsurudur (Ata & Tamer 2018). İçerik analizinde verilerin (yazılı metinler, görseller ya da söylemlerin) içeriğinde en çok ve/veya en az hangi kavramlara, olaylara ya da düşüncelere vurgu yapıldığına bakarak; tekrarlanabilir ve geçerli çıkarımlar yaparak bir sonuca ulaşmaya çalışılmaktadır (Krippendorff 1980; Kozak 2014).

İçerik analizi; objektif, sistematik ve sayısal tanımlamaya izin vermesinden dolayı (Ata & Tamer 2018) çok çeşitli medya metinlerini incelemek için kullanılan popüler bir yöntemdir. Geçmişte, içerik analizi öncelikle gazeteler, televizyon ve radyo programları, röportaj yazıları ve resmî belgeler gibi geleneksel medyadan gelen metinleri incelemek için kullanılmaktaydı. Günümüzde araştırmacılar, ana gazetelerin dijital versiyonlarını, blogları, Facebook, Youtube ve daha fazlasını içeren yeni medyadan elde edilen metinleri analiz etmeye devam etmektedir. Son on yılda, çevrimiçi olarak veya dijital sürümde mevcut olan bir gazete artışı olmuştur. Bu ayrıca belirli bir gazetecilik amacına hizmet etmek için kurulmuş bağımsız bir haber portalını da içermektedir (Ahmad & Buyong 2017).

Teknolojik gelişmelerden biri olan internet, hayatımıza hız ve anlık haber kavramlarını kazandırmıştır. Ata ve Tamer'e (2018) göre, internet gazeteciliği de geleneksel gazeteciliği (gazete, radyo, TV gibi) tamamlayabilmekte; "hızlı ve anlık haber verebilme" süreciyle okuyucuya haber ulaştırabilmektedir. Kişisel teknolojik cihazların (bilgisayar, akıllı telefon gibi) yaygınlaşması ve ucuzlaması ile mekân-zaman fark etmeksizin internet üzerinden haberlere ulaşmaya imkan tanımaktadır. Böylece internet gazeteciliği aracı olan çevrimiçi haber

portalları, birçok kullanıcı için birincil haber kaynakları haline gelmiştir. Çevrimiçi bilgilerin yeniden basımı yoluyla, çok sayıda çevrimiçi haber portalı bilginin üretildiği, iletildiği ve tüketildiği karmaşık bir çevrimiçi haber ağı oluşmaktadır (Wang *et al.* 2012). Büyük haber portalları doğrudan küçük haber portalları ile bilgi alışverişinde bulunurlar; bu sayede ilk olarak etkin nokta (hot-spot) olaylarının, küçük bir haber portalı tarafından bildirilse bile, kısa sürede birçok büyük haber portalı tarafından yeniden gönderilip hızlı bir şekilde internet üzerinden yayılabilmektedir. Medyanın hızlı değişen gündemi, kamu ve siyaset gündemini de etkilemektedir. Çevrimiçi haberlerin yayılma sürecini anlamının politika oluşturma, kriz yönetimi ve marka görüntüleme için önemli etkileri vardır (Wang *et al.* 2012). Bu değişen kitle iletişiminin bir sonucu, bireyin davranışlarını ve düşüncelerini etkileyerek karar almalarında etkili olmuştur (Vural 2019).

Türkiye’de geniş kapsamlı ve yasalara uygun olarak yayın yapan haberler.com adlı haber portalı da “Güncel, Politika, Spor, Magazin, Kültür ve Sanat, Dış Haberler ve diğer tüm kategorilerde güncel haber sunmak ve internet kullanıcısının habere ulaşmasını kolaylaştırmak için oluşturulmuş bir platformdur. Normal bir günlük gazetede 70 - 100 adet haber; normal bir internet haber portalında 150 - 300 haber yer alırken, haberler.com sayfasında her gün Türkiye’den ve Dünya’da ortalama 2.800 adet habere yer verilmektedir” (haberler.com). Türkiye’nin önemli sayılan haber ajanslarına (Anadolu Ajansı, Doğan Haber Ajansı, Anka Ankara Ajansı, İhlas Haber Ajansı) resmi aboneliği olan haberler.com adresi akademik çalışmalarda (Örnekler için bk. Ayhan & Kükreer Aydın 2015; Işık & Koz 2014) referans kaynak olarak alınmaktadır.

Bu çalışmada bağımsız bir haber portalı olan www.haberler.com sitesinden “Salda” ve “Salda Gölü” anahtar kelimeleri ile 22 Ocak 2013 ile 21 Mart 2019 tarihleri arasında tarama yapılmış ve bunun sonucunda ulaşılan haberler analiz edilmiştir. Toplam 12.424 habere ulaşılmıştır. Ulaşılan haberlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde en fazla haberin (5137) 2018 yılında yer aldığı görülmektedir (Fig. 2).

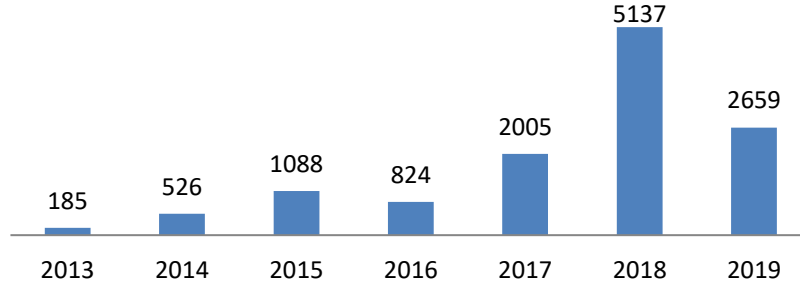

Fig. 2. Yıllara Göre Toplam Haber Sayısı

Toplam ulaşılan 12.424 adet haber içinde “Salda” ve “Salda Gölü” ile ilgili olmayan ve tekrarlanan 11.643 adet haber çıkarıldıktan sonra nihai olarak 781 adet haber başlığı, konusu ve paylaşıldığı tarih aralıklarına göre sınıflandırılarak değerlendirilmiştir.

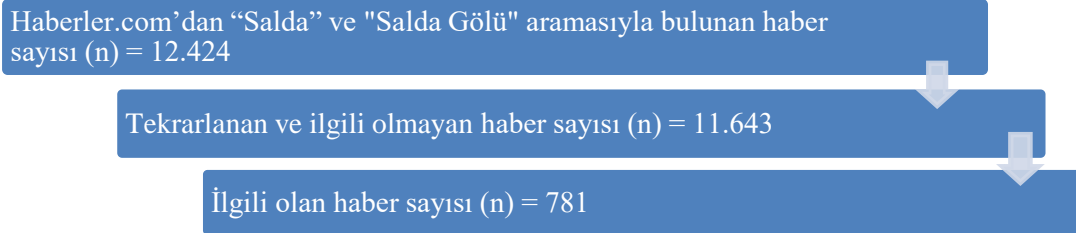

Fig. 3. İçerik Analizi İle Haberlerin Seçim Akış Şeması

Analiz edilen – tekrarlanan – ilgili olmayan haberlerin yıllara göre dağılımı Fig. 4’de gösterilmiştir.

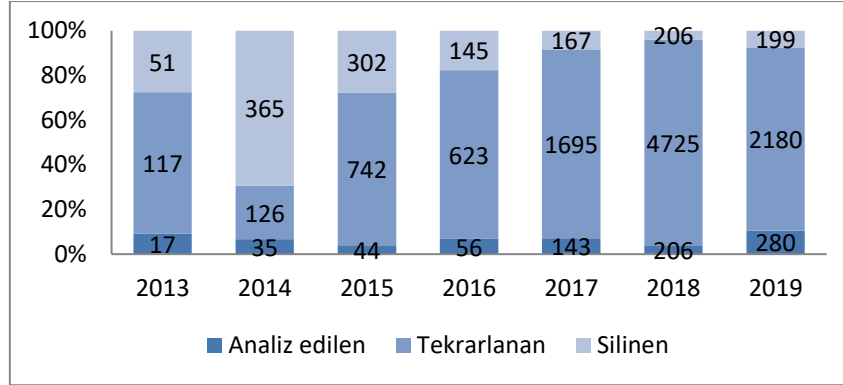

Fig. 4. Analiz Edilen – Tekrarlanan – Silinen Haberlerin Yıllara Göre Dağılımı

Ardından haberleri ayrı ayrı kodlayan araştırmacıların verileri Kappa analizine tabi tutulmuş; %88 oranında güvenirliliği sağlanmıştır (Landis & Koach 1977).

Araştırmanın Bulguları

Araştırmanın amacı doğrultusunda “Salda Gölü” ile ilgili haberlerin yer aldığı portalın kaynakları arasında haber ajanslarının yurt haberleri, birçok yerel gazete, emlak ve yatırım siteleri, blog sayfaları, spor siteleri gibi farklı kaynakların bulunduğu görülmektedir.

Bu kaynaklardan bazılarında haber içerikleri ile başlıklar aynı, bazılarında içerik aynı başlık farklı geçmektedir. Bu nedenle içeriği aynı olan haberler tekrarlanmış olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak 781 haber inceleme kapsamına alınmıştır. Çalışma kapsamına alınan haberlerin içerikleri her iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak incelenmiş olup, verilerin anlamlı kodlara ve kategorilere ayrılmasına ve sonrasında kavramlaştırılmasına gayret edilmiştir. Kategoriler arasındaki benzerliklere göre temalar belirlenmiştir. Temaların altında yer alan verilerin anlamlı bir bütün oluşturup oluşturulmadığına dikkat edilmiştir. Bu doğrultuda “Coğrafi”, “Rekreatif”, “Duyuşsal” ve “Ekonomik” olmak üzere 4 ana temaya ulaşılmıştır.

Tablo 2. Haber İçerikleri Sonucu Oluşturulan Temalar ve Kategoriler

<u>Coğrafi</u>	<u>Rekreatif</u>	<u>Duyuşsal</u>	<u>Ekonomik</u>
Çevre	Kayak / Kayak Merkezi	Doğal	Turizm
Maldivler	Ziyaret	Koruma	Ziyaretçi / Turist
Derin	Spor (Dalış, Bisiklet)	Önem	Proje / Yatırım / İmar
Kum / Kumsal	Tabiat Parkı	Temiz	Gelir
Göl suyu (Turkuaz, Berrak)	Tatil	Güzellik / Cazibe	Alt – Üst Yatırım Planları
Doğa (endemik bitki ve hayvan)	Yayla	Kirlilik	Vatandaş
Mars	Tur/Turistik	Bilinç	Milli yerine Politik
Lavanta	Antik	Tehlike	Tanıtım

Coğrafi

Coğrafi teması Salda Gölü’nün coğrafi özellikleri çevre, Maldivler, derin, kum/kumsal, göl suyu (Turkuaz, berrak), doğa (endemik bitki ve hayvan), Mars ve Lavanta olarak ifade edilmiştir.

Akdeniz Bölgesinin Antalya Bölümünün Göller Yöresinde bulunmakta olan Burdur İlinin sınırları içinde yer alan, Türkiye'nin en derin tektonik gölü olan Salda Gölü, coğrafi yapısı ile dünyadaki iki yerden biri olma özelliğini taşımaktadır. Kendine has doğal coğrafi değerleri olan Salda Gölü'nün değerlendirilebilecek özellikleri gölün çevresindeki beyaz kumsu yapılar, gölün suyunun rengi ve yapısı, Mars yapısı ile benzerlik göstermesi, göl içindeki endemik balık türleri, çevresindeki fauna ve florasıdır.

Göl'ün ve çevresinin genel görünüşünün Maldivlere benzetilmesi nedeniyle tanıtım ve yönlendirme araçlarında, bölgenin sloganı olarak belirlenen "Saldivler" isminin yer aldığı görülmektedir.

Rekreatif

Rekreatif başlıklı tema altında kayak/kayak merkezi, ziyaret, spor (dalış/bisiklet), tabiat parkı, tatil, yayla, tur/turistik ve antik ifadeleri yer almaktadır. Bu temada yer alan ifadelerin Salda Gölü'nün ve çevresinin sahip olduğu değerler ve önemi çerçevesinde şekillendiğini görmek mümkündür.

Rekreatif faaliyetler olarak hava balonu, kuş gözlemi, fotoğrafçılık, piknik, kayak, su altı dalış, bisiklet, gençlik kampları gibi etkinlikler; Isparta ve Lisiana lavanta bahçeleri ile birlikte turistik rota olması; Pamukkale ve Antalya güzergâhlarına yakın olması; yeni evlenecek çiftlerin düğün fotoğrafları için doğal stüdyo olması incelenen haberler içerisinde yer almaktadır. Su altı sporcusu Şahika Ercümen'in Salda Gölündeki rekor denemesi haberi ile Salda Kayak Merkezi haberleri ön plana çıkmaktadır.

Duyuşsal

Haberlerin içeriklerinde gölün nitelikleri ve çevreye yönelik duygular "duyuşsal" olarak isimlendirilmiştir. Bu başlık altında doğal, koruma, önem, temiz, güzellik/cazibe, kirlilik, bilinç ve tehlike ifadeleri yer almıştır. Bu bağlamda incelenen haberlerde, 2016 yılı itibariyle düzenlenmesi planlanan Salda Fest'e karşı tepkiler, turist akını ve beraberinde gelen kirlilik, Göller Bölgesinin atlaslardan silinme tehlikesi, alt ve üst yapı eksilikleri gibi sorunlar nedeniyle Salda Gölü'nün sürdürülebilirliği konusundaki endişeler, Salda Gölü'nün Millet Bahçesi olarak değerlendirilmesine ilişkin değerlendirmeler, Salda Gölü ve çevresinin eşsiz doğal güzelliğinin korunması, alt ve üst yapı yatırımları ile turizm çalışmalarına ağırlık verilmesine dair Bakanlık düzeyinde açıklamalar yer almaktadır.

Salda Gölü ile ilgili saha içerisinde tarım faaliyetleri için yapılan su rejimi uygulamaları ve çevresel tahribat gibi tehdit oluşturan unsurlara da dikkati çekilmektedir.

Bunların yanı sıra Lisiana Doğa Projesi kapsamında yetiştirilen lavantalar ile göl sularının azalmasını önleyerek çevreci; turizm ve ziraat faaliyeti olarak da ekonomik (istihdam, gelir gibi) bir uygulama olduğu ifade edilmektedir. Özellikle çevreci gönüllüler ve akademisyenler, yapılan plansız ve yoğun turizm faaliyetleri ile yönetsel düzenlemelerin Salda Gölü ve gölden beslenen endemik hayvan, bitki gibi doğal canlıların zarar görmesi nedeniyle gelecekte doğal ortamın yok olmasından endişe duydukları haberlerine ulaşılmıştır.

Ekonomik

Bu başlığı turizm, ziyaretçi, proje/plan, turist, genç, vatandaş, milli, tanıtım, gelir ve yatırım ifadeleri oluşturmuştur.

İncelenen haberler içerisinde Salda Gölü'nün turizm ile ilişkilendirildiği haberlere her yıl rastlanmaktadır. Ancak özellikle 2016 yılında yoğunlaşmaya başladığı göze çarpmaktadır. Bunun nedeni olarak; lavanta köyleri ile ilgili gelişmeler, yerel yönetimlerin (Akdeniz Belediyeler Birliği gibi) ve ulusal yöneticilerin (bakanların) saha ziyaretleri, sosyal medya

paylaşımları, tarafından ziyaretlerin gerçekleştirilmesi, fuarlarda tanıtılması, ulusal yönetim tarafından yatırım ve imar planları, özelliklere gençlere yönelik festival (Burdur Fest ve Salda Fest) organizasyonları, gezgin köşe yazarları haberlerinin etkili olduğu görülmektedir. Haberlerde Salda Gölü'nün turizme tam olarak açılmamış ve potansiyelinin yüksek olduğu ifade edilmektedir.

2016 yılı itibariyle Salda Gölü'nün sahip olduğu avantajlar ve yerel yönetimin girişimleri sonucu "Doğa Turizmi Master Planı" hazırlığı, otel açılması gibi proje ve yatırım planlarının geliştirildiği ve kaynak yaratıldığına ilişkin haberler mevcuttur. 2018 yılındaki milli paramızın kullanılmasına ilişkin ekonomi politikası çerçevesinde Antalyalı bir tur firmasının "1000 Dolar Bozdurana Salda Gölü Turu" haberi dikkati çekmektedir. Salda Gölü ve yapılması planlanan "Millet Bahçesi" konusu haberlerde yer almaktadır. Diğer temalarla ilişkilendirilebilecek olan çevresel alanların sürdürülebilirliği konusunda, yok olma ve yerine konamama tehlikesi taşınması, koruma-kullanma dengesi gözetilmesi, yerel ve ulusal yönetim – sivil toplum kuruluşları – turizm işletmecileri iş birliği içinde, yasal düzenlemeleri ve gerekli altyapı – üst yapı çalışmalarının hazırlanması gerektiğine ilişkin haberler bulunmaktadır.

Sonuç

Burdur ili sınırları içinde yer alan Salda Gölü'nün sahip olduğu doğal coğrafi özellikleri, özellikle 2017 yılı itibariyle yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgi göstermesini sağlamıştır. İnternet ve internetin gelişmesine bağlı olarak; sosyal medyanın gelişmesinden önce, insanlar arasında birbirine aktarım ile merak uyandıran alan, sosyal medyanın da gelişmesinden sonra görsellerinin özellikle ünlü kişiler ve bloggerlar (çevrimiçi platformda herhangi bir konuda yazılar paylaşan bağımsız, amatör ve/veya profesyonel gazeteciler, www.seslisozluk.net) tarafından paylaşılması ile daha fazla merak uyandırmıştır. Salda Gölü'nün kendisi ve çevresindeki doğal ve kültürel özelliklerin ülkemiz için bir turizm potansiyeli taşıdığı aşikârdır.

Yıllara göre haberlerin dağılımı incelendiğinde toplamda en fazla haberin 2018 yılında yayımlandığı görülmektedir. Çalışma kapsamına alınan haberler, haber başlığı, konusu ve paylaşıldığı tarih aralıklarına göre sınıflandırılmış ve haberlerin içerikleri her iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak incelenmiş ve "Coğrafi", "Rekreatif", "Duyuşsal" ve "Ekonomik" olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir. Bu doğrultuda Salda Gölü'nün sahip olduğu suyun turkuaz rengi ve berraklığı ile çevresindeki beyaz kumsu yapısı nedeniyle "Türkiye'nin Maldivleri" ve "Saldıvler" olarak haberlerde yer almakta ve bu ifadeler ile tanıtımının yapıldığı görülmektedir. Turizm potansiyelinin farkına varılması ile Salda Gölü'nün turizme plansız ve korumasız bir şekilde açılmaya başlaması ile birlikte, Salda Gölü'nün ve çevresinin korunmasına yönelik, akademisyenlerin, sporcuların, sanatçıların da içinde bulunduğu gönüllüler tarafından farkındalık yaratmaya yönelik (bilimsel geziler, su altı dalışı gibi) faaliyetler gerçekleştirildiği görülmektedir. Haberlerde, Cumhurbaşkanlığı kararıyla 'özel çevre koruma bölgesi' ilan edilen Salda Gölü'nde, "çevrenin araştırılması, korunması ve izlenmesi, çerçevesinde alan kullanım ve yönetimine ilişkin belirlenecek usul ve esaslar ile bunların yansıtıldığı planlar ilgili mevzuat hükümlerine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanacağı ve onaylanacağı" yer almaktadır. Salda Gölü'nün "Millet Bahçesi" projesi ile haberlerde yer aldığı ve bu proje ile alanın koruma-kullanma dengesinin gözetilmesi, sosyal – ekonomik – ekolojik tarafların uyum içinde olması gerekliliği gündeme gelmiştir.

Sonuç olarak, haberlerde Salda Gölü'nün turizm ile ilişkilendirildiği ve bu kapsamda turizme tam olarak açılmamış ve potansiyelinin yüksek olduğu, bu potansiyelin değerlendirilmesinde Salda Gölü'nü ayrıcalıklı yapan doğal özelliklerin bozulmaması için korunma-kullanma dengesinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması ifade edilmektedir.

KAYNAKÇA

- Ahmad Z. A. & Buyong M. (2017). "Content Analysis of Online News Portal: Issues and Challenges". *Journal of Social Sciences and Humanities Special Issue 2* (2017) 164-174, ISSN: 1823-884x.
- Akış Roney S. (2018). *Turizm Bir Sistemin Analizi*. Ankara 2018.
- Albeni M. & Ongun U. (2005). "Antalya Turizminin Türk Turizmi İçerisindeki Yeri ve Krizlerin Antalya Turizmi Üzerindeki Etkileri". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 10/2* (2005) 93-112.
- Ata F. & Tamer M. (2018). "Yeni Medyada Yer Alan Göç Haberleri Üzerine Bir Analiz". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 11/61* (2018) 726-733.
- Ayhan A. ve Kükrer Aydın Ö. (2015). "İnternet Gazetelerindeki Okur Yorumlarına Yönelik Bir Analiz (Özgecan Aslan Cinayeti Örneği)". *Global Media Journal TR Edition 6/11* (2015) 75-89.
- Bilgiçli İ. & Altınkaynak F. (2016). "Turizm Endüstrisinin Türkiye Ekonomisi İçindeki Yeri ve Önemi; Ekonomi Paradigmasıyla Yaklaşım". *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi (ICAFR 16 Özel Sayı)* (2016) 560-580.
- Christaller W. (1964). "Some Considerations of Tourism Location in Europe: The Peripheral Regions - Underdeveloped Countries - Recreation Areas". *Regional Science Association; Papers XII. Lund Congress* (1963) 95-105. doi:10.1111/j.1435-5597.1964.tb01256.x
- Chi C. G. Q. & Qu H. (2009). "Examining the Relationship Between Tourists' Attribute Satisfaction and Overall Satisfaction". *Journal of Hospitality Marketing & Management 18/1* (2009) 4-25. doi:10.1080/19368620801988891
- Cohen E. & Cohen S. A. (2012). "Current Sociological Theories and Issues in Tourism". *Annals of Tourism Research 39/4* (2012) 2177-2202.
- Cracolici M. F. & Nijkamp P. (2009). "The attractiveness and competitiveness of tourist destinations: a study of Southern Italian Regions". *Tourism Management 30/3* (2009) 336-344.
- Emekli G. (2006). "Coğrafya, Kültür ve Turizm: Kültürel Turizm". *Ege Coğrafya Dergisi 15* (2006) 51-59.
- Gül İ., Dinçer M. & Çetin G. (2018). "Paylaşım Ekonomisi ve Turizme Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme". *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi 2/1* (2018) 7-16.
- Hall C. M., Mitchell R. & Sharples L. (2003). "Consuming Places: The Role of Food, Wine and Tourism in Regional Development". Eds. C. M. Hall, L. Sharples, R. Mitchell, N. Macionis & B. Cambourne. *Food Tourism Around The World Development, Management and Markets* (New Canadian Library) (2003) 25-59.
- Işık U. & Koz K. A. (2014). "Çöp Yığınlarında Haber Aramak: İnternet Gazeteciliği Üzerine Bir Çalışma". *NWSA-Humanities, 4C0178, 9/2* (2014) 27-43. doi:10.12739/NWSA.2014.9.2.4C0178
- McDonald J. R. (2009). "Complexity Science: An Alternative World View For Understanding Sustainable Tourism Development". *Journal of Sustainable Tourism 17/4* (2009) 455-471. doi:10.1080/09669580802495709
- Kapan K. (2016). "Development and Sustainability of the Tourism in Lake Salda and its Environs". Eds. C. Avcıkurt, M. S. Dinu, N. Hacıoğlu, R. Efe, A. Soykan & N. Tetik, *Global Issues and Trends in Tourism*. Sofia (2016) 700-707.
- Kozak M. (2014). *Bilimsel Araştırma: Tasarım, Yazım ve Yayım Teknikleri*. Ankara 2014.
- Krippendorff K. (1980). *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. CA 1980.
- Landis J. R. & Koch G. G. (1977). "The Measurement of Observer Agreement for Categorical Data". *Biometrics 33/1* (1977) 159-174.
- Liu Z. (2003). "Sustainable Tourism Development: A Critique". *Journal of Sustainable Tourism 11/6* (2003) 459-475. doi: 10.1080/09669580308667216
- Oklevik O., Gössling S., Hall C. M., Jacobsen J. K. S., Grøtte I. P. & McCabe S. (2019). "Overtourism, optimisation, and destination performance indicators: a case study of activities in Fjord Norway". *Journal of Sustainable Tourism*. (2019) doi:10.1080/09669582.2018.1533020
- Ongun U., Gövdere B. & Dugun Kaygısız A. (2016). "Yeşilova'nın Kırsal Turizm Potansiyelinin Swot Analizi İle Değerlendirilmesi". *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi 7/16* (2016) 75-88.

- Özçağlar A. (2014). *Coğrafyaya Giriş; Sistematik, Kavramlar, Yöntemler*. Ankara 2014.
- Russell M. J., Ingham J. K., Zedef V., Maktav D., Sunar F., Hall A. J. & Fallick A. E. (1999). "Search for Signs of Ancient Life on Mars: Expectations From Hydromagnesite Microbialites, Salda Lake, Turkey". *Journal of the Geological Society* 156/5 (1999) 869-888. doi:10.1144/gsjgs.156.5.0869
- Sarı C. & Aybar D. H. (2019). "Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Salda Gölü'nün (Burdur) Turizm Destinasyonu Olarak Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma". Eds. M. Uslu, S. Çiftçi, C. Arslan & E. Hamarta. *İnsan ve Medeniyet Araştırmaları*. Konya (2019) 203-212.
- Soykan F. (2002). "Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi". *Ege Coğrafya Dergisi* 12 (2003) 1-11.
- Tinsley R. & Lynch P. (2001). "Small Tourism Business Networks and Destination Development". *Hospitality Management* 20 (2001) 367-378.
- Vural N. E. (2019). "İnternet Ortamında Haber İçeriğine Ulaşmada Kullanılan Yöntemlerin Analizi". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 12/62 (2019). doi: 10.17719/jisr.2019.3170
- Wang Y., Zeng D., Zhu B., Zheng X. & Wang F. (2014). "Patterns of News Dissemination Through Online News Media: A Case Study in China". *Inf Syst Front* 16 (2014) 557-570. doi:10.1007/s10796-012-9358-9
- Wong P. P. W. (2017). "Competitiveness of Malaysian Destinations and its Influence on Destination Loyalty". *Anatolia* 28/2 (2017) 250-262. doi: 10.1080/13032917.2017.1315825

İnternet Kaynakları

- "Blogger". *Sesli Sözlük*. Kaynak: www.seslisozluk.net
- Doğa Derneği, Kaynak: <https://www.dogadernegi.org/salda-golu/>
- "Sürdürülebilir Turizm Nedir". Kaynak: <http://www.gelecekturizmde.com/surdurulebilir-turizm-nedir/>
- UNEP & WTO (2005) "Making Tourism More Sustainable A Guide for Policy Makers". Kaynak: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/8741/-Making%20Tourism%20More%20Sustainable_%20A%20Guide%20for%20Policy%20Makers-2005445.pdf?sequence=3&isAllowed=1
- "UNWTO & WTM Ministers' Summit". (2017). Kaynak: <https://www2.unwto.org/unwto-wtm-ministers-summit-2017>
- "Salda Gölü Ziyaretçi İstatistikleri". Burdur Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü. Kaynak: <https://burdur.ktb.gov.tr/TR-155328/muze---orenyerleri-ziyaretci--ve-konaklama-istatistikle-.html>
- "From Sagalassos to Salda: 2 Days in the History and Natural Beauty of Burdur". Kaynak: <https://www.goturkey.com/en/blog/from-sagalassos-to-salda--2-days-in-the-history-and-natural-beauty-of-burdur>
- "Salda Gölü Tabiat Parkı". Kaynak: <http://bolge6.ormansu.gov.tr/6bolge/AnaSayfa/tabiatparklari/saldagolutabiatparki.aspx?sflang=tr>
- Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi. Kaynak: <https://tvk.csb.gov.tr/salda-golu-i-91578>
- Salda Gölü Doğal Sit Alanı. Kaynak: <https://tvk.csb.gov.tr/salda-golu-dogal-sit-alani-haber-231661>
- Salda Gölü (1 Şubat 2019) Salda Gölü'ne 'Millet Bahçesi' Yapılacak. Kaynak: <http://www.saldagolu.com/salda-golu-kiyisina-millet-bahcesi-yapilacak/>. Erişim Tarihi: 12.06.2019
- Burdur Valiliği. Kaynak: <http://burdur.gov.tr/vali-yilmaz-izmir-burdurlular-derneeginin-30-yil-kutlamalarına-katildi>
- "Turizm ve Rekabet Komitesi Raporu". (CE/103/5 rev.2). Kaynak: <http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/docpdf/generalprogrammeofworkdmg.pdf>
- Haberler.com, (Genel Yayın Yönetmeninden Gelen E-Posta). Nisan 2019.